QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Ten behoeve van beoogde realisatie van een handbalveld op sportpark Markgouw
Cornelis Dirkszoonlaan Monnickendam

Projectadviseur

[redacted]

[redacted]

Rapportage

[redacted]

Documentcode

2026-004

In opdracht van

Gemeente Waterland

Postbus 1000
1140 BA Monnickendam

Contactpersoon opdrachtgever

[redacted]

Opleverdatum

21-06-2026

Kwaliteitscontrole

[redacted]

Overname, verveelvoudiging of openbaarmaking van dit rapport inclusief foto's is enkel toegestaan met toestemming van de eigenaar (de opdrachtgever) en onder vermelding van de bron.
Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Desondanks aanvaardt Stadsnatuur Expert geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of door toepassing van adviezen.

Adres: postbus 1, 8530 AA Lemmer
Kvk-nummer: 55125964 / **Btw-nummer:** NL851576278B01
Rekeningnummer: NL49 TRIO 0254 7116 50

info@stadsnatuurexpert.nl

www.stadsnatuurexpert.nl

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Waterland is een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de voorgenomen herontwikkeling van een deel van Sportpark Markgouw te Monnickendam. De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit de sloop van twee gebouwen en een opslagcontainer, het verwijderen van bomen, struweel en overige beplanting en de aanleg van één handbalveld en één beachvolleybalveld. Doel van het onderzoek was om vast te stellen of de voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van de soorten- en gebiedsbescherming uit de Omgevingswet en om te bepalen welke ecologische randvoorwaarden gelden voor de uitvoerbaarheid van het project.

Tijdens de quickscan zijn geen beschermde soorten of verblijfplaatsen daadwerkelijk aangetoond. De aangetroffen gebouwen bevatten echter meerdere potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen en er zijn sporen aangetroffen die wijzen op de mogelijke aanwezigheid van marterachtigen. Hierdoor kan de aanwezigheid van beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen en marterachtigen niet worden uitgesloten, waardoor aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

Daarnaast vervult het terrein een functie als leefgebied voor algemene broedvogels, waarvan tijdens het veldbezoek actieve nesten zijn vastgesteld. De aanwezige bomen en bosschages vertegenwoordigen bovendien een belangrijke ecologische waarde als onderdeel van de lokale groenstructuur. Directe effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten, maar vanwege de ligging binnen de invloedssfeer van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden is een **stikstofdepositieberekening met AERIUS noodzakelijk**.

Op basis van de huidige onderzoeksresultaten is de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar, mits de noodzakelijke vervolgstappen worden doorlopen. **Aanvullend soortgericht onderzoek** naar **vleermuizen en marterachtigen** conform de geldende BIJ12-protocollen is vereist om vast te stellen of beschermde verblijfplaatsen aanwezig zijn. Afhankelijk van de resultaten kan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk zijn en kunnen mitigerende maatregelen moeten worden getroffen. Daarnaast dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd met inachtneming van de **algemene en specifieke zorgplicht uit de Omgevingswet**. Om overtreding van de verbodsbepalingen te voorkomen, dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaats te vinden of moet voorafgaand aan de uitvoering worden vastgesteld dat geen actieve nesten of andere beschermde verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Inhoudsopgave

Samenvatting **3**

Inhoudsopgave **5**

1. Inleiding **7**

1.1 Aanleiding en doelstelling 7

1.2 Beschrijving van de situatie 7

1.3 Uitgangspunten 8

1.4 Betrouwbaarheid en geldigheid 8

2. Relevante wet- en regelgeving **9**

2.1 Algemeen 9

3. Gebiedsbeschrijving **11**

3.1 Ligging en omgeving 11

3.2 Huidig gebruik 13

3.3 Toekomstig gebruik 13

3.4 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden 13

4. Methodiek **15**

4.1 Bureaustudie 15

4.2 Veldonderzoek 16

4.3 Algemene waarnemingen 16

5. Resultaten per soortgroep **23**

5.1 Vaatplanten 23

5.2 Amfibieën en reptielen, vlinders en libellen 23

5.3 Zoogdieren 23

5.4 Vogels 25

5.6 Vissen 26

5.7 Ongewervelden 27

5.8 Exoten 27

5.9 Rode lijst soorten 27

6. Gebiedsbescherming **29**

6.1 Natura 2000-gebieden 29

6.2 NNN-gebieden 30

6.3 Beschermde houtopstanden 30

6.4 Gemeentelijk beleid 30

6.5 Vrijstellingen en vergunningen 31

7. Conclusies en aanbevelingen **33**

7.1 Beschermde soorten 33

7.2 Beschermde gebieden 33

7.3 Beschermde houtopstanden 33

7.4 Voorbehoud en Zorgplicht 34

7.5 Aanbevelingen 34

8. Procedure bij onverwachte vondst **35**

Bijlage 1: NDFF-uittreksel onderzoeksgebied

Bijlage 2: Samenvatting natuur in de Ow

Bijlage 3: Overzicht gebruikte databronnen en Literatuur

Bijlage 4: fotorapportage omgeving plangebied

Bijlage 5: Vrijstelling provincie Noord-Holland

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

De gemeente Waterland is voornemens om op een gedeelte van het sportpark Markgouw één handbalveld en één beachvolleybalveld te realiseren. De beoogde locatie is gelegen aan de Cornelis Dirkszoonlaan 342A en 344A. Voor de realisatie moeten twee gebouwen gesloopt worden en een opslagcontainer worden verwijderd. Tevens moet er struweel en bomen worden verwijderd om voldoende ruimte te maken voor de realisatie van de velden. De gemeente heeft Stadsnatuur Expert gevraagd om expliciet voor de gebouwen en het terrein een quickscan flora en fauna uit te voeren.

Een quickscan flora en fauna geeft inzicht in de aanwezigheid van beschermde planten, dieren en houtopstanden binnen of nabij het plangebied en beoordeelt of de voorgenomen ontwikkeling of herinrichting kan worden uitgevoerd binnen de kaders van de Omgevingswet (Ow) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarbij wordt onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van de geldende regels voor beschermde soorten, zodat tijdig passende maatregelen kunnen worden getroffen en de uitvoerbaarheid van het plan kan worden aangetoond.

1.2 Beschrijving van de situatie

Het plan omvat het slopen van twee verenigingsgebouwen, het verwijderen van een opslagcontainer en het verwijderen van (volwassen)bomen en struweel en gras. Dit houdt in dat de beide gebouwen en container wordt weggehaald, inclusief de omliggende groene inrichting. Deze activiteit valt onder de definitie van de flora en fauna-activiteit op basis van de Omgevingswet. De effecten op beschermde soorten zijn beoordeeld op basis van de diverse uit te voeren activiteiten:

- Weghalen kruiden-, struiklaag en bomen
- Weghalen (houten) gebouwen en container
- Verwijderen verharding
- Verwijderen van opslagmateriaal (tegels, gravel, aanhanger, boot, ed)

1.3 Uitgangspunten

De quickscan is uitgevoerd in opdracht van de gemeente Waterland op d.d. 19 juni 2026.

Het onderzoek heeft betrekking op het perceel Cornelis Dirkszoonlaan 342A en 344A, kadastraal MNK00-E-2929, te Monnickendam.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de actuele richtlijnen van de Omgevingswet en sluit aan bij gangbare protocollen en gedragscodes.

1.4 Betrouwbaarheid en geldigheid

Dit onderzoek is zorgvuldig uitgevoerd conform de geldende regelgeving.

De quickscan betreft een momentopname; het resultaat geeft een inschatting van de geschiktheid van de locatie voor beschermde soorten.

Het incidenteel voorkomen van soorten kan niet volledig worden uitgesloten.

De **geldigheid** van dit rapport bedraagt **drie (3) jaar** na de uitvoeringsdatum of tot significante wijziging van het plan of terrein.

2. Relevante wet- en regelgeving

2.1 Algemeen

Per 1 januari 2024 is de natuur in Nederland beschermd onder de Omgevingswet (Ow), waarin de voormalige Wet natuurbescherming (Wnb) is geïntegreerd. De Ow is gebaseerd op activiteiten. Voor de natuur zijn dat bijv. een flora- en fauna-activiteit of een Natura 2000-activiteit. Bij mogelijke negatieve impact van de voorgenomen activiteit(en) kan een omgevingsvergunning nodig zijn (voorheen een ontheffing). De provincie is doorgaans het bevoegd gezag voor de beoordeling en verlening van deze vergunningen.

In verschillende Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's), waaronder het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en het Omgevingsbesluit (Ob) met bijbehorende regeling, zijn specifieke regels en vrijstellingen voor flora- en fauna-activiteiten opgenomen, evenals gedragscodes voor vergunningsvrije activiteiten.

Gebiedsbescherming onder de Ow sluit aan op Europese richtlijnen zoals de Habitat- en Vogelrichtlijn en beschermde Natura 2000-gebieden. De provincies stellen beheerplannen en beleid op voor deze gebieden, inclusief regels voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en voor bijzondere provinciale natuurgebieden.

Voor soortbescherming gelden drie belangrijke regelingen, namelijk de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en een lijst met nationaal beschermde soorten (Bijlage IX Bal).

Verder bevat de Ow een algemene en een specifieke zorgplicht voor iedereen die activiteiten uitvoert met mogelijke impact op de natuur. Op basis daarvan is een ieder verplicht om schadelijke gevolgen voor de natuur zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Er zijn ook specifieke zorgplichten voor Natura 2000-gebieden en houtopstanden.

Tot slot is onder de Ow ook aandacht voor de Rode Lijst soorten. Dit zijn lijsten van soorten die uit Nederland dreigen te verdwijnen en/of een dalende trend laten zien. De meeste zijn overigens al beschermd via de vogel- en habitatrichtlijn of landelijk beschermd. Het ministerie van EZ stelt de lijsten regelmatig vast. Momenteel zijn er 19 Rode Lijsten, deze lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen op Bijlage IX van het Bal, maar wel geldt voor alle soorten op de Rode Lijst en overigens voor alle van nature in het wild voorkomende planten en dieren een specifieke zorgplicht. Degene die een activiteit verricht is dan verplicht:

- •Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd;

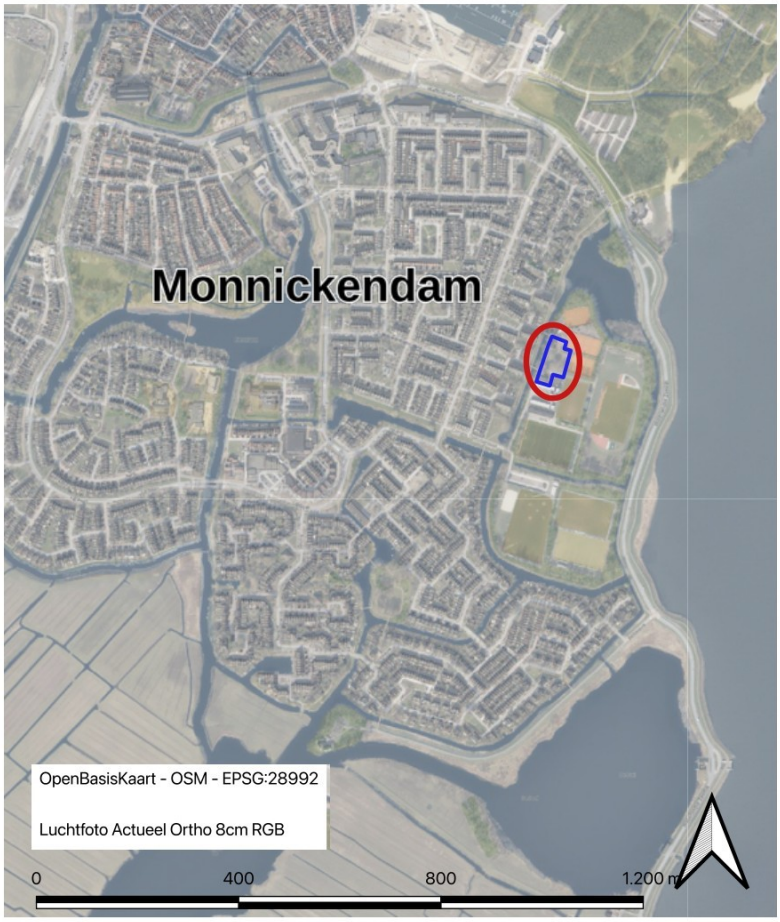
Een meer uitgebreide samenvatting staat in Bijlage 2.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Ligging en omgeving

Het plangebied bevindt zich aan de Cornelis Dirkzoonlaan (Sportpark Markgouw) te Monnickendam, binnen de gemeente Waterland (zie afbeelding 1).

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom en bestaat uit houten gebouwen en een metalen container. Het plangebied is omringd door water, verharding, oevervegetatie, gras, sierplantsoen, opgaand bosplantsoen en bomen. Dit plangebied is gelegen op een sportpark, met gelegen zijn tennisvelden en een opvanglocatie voor Oekraïners. Het groter onderzoeksgebied (zie afbeelding 2) omvat daarnaast een deel van de woonwijk en een groter gedeelte van het sportpark.

Afbeelding 1. Ligging van het plangebied

Afbeelding 2. Onderzoeks- en plangebied

Toelichting plangebied en onderzoeksgebied:

Het plangebied geeft het gebied weer waar de voorgenomen ontwikkeling of ingreep daadwerkelijk plaatsvindt.

Het onderzoeksgebied omvat een ruimere zone rondom het plangebied, waarin mogelijke effecten van de ontwikkeling(zoals geluid, stikstof, water of ecologie) worden onderzocht.

Het onderzoeksgebied is dus groter dan het plangebied en dient om alle relevante milieu- en natuureffecten goed in beeld te brengen.

3.2 Huidig gebruik

Momenteel worden de gebouwen gebruikt door diverse sportverenigingen en opslag van materialen.

3.3 Toekomstig gebruik

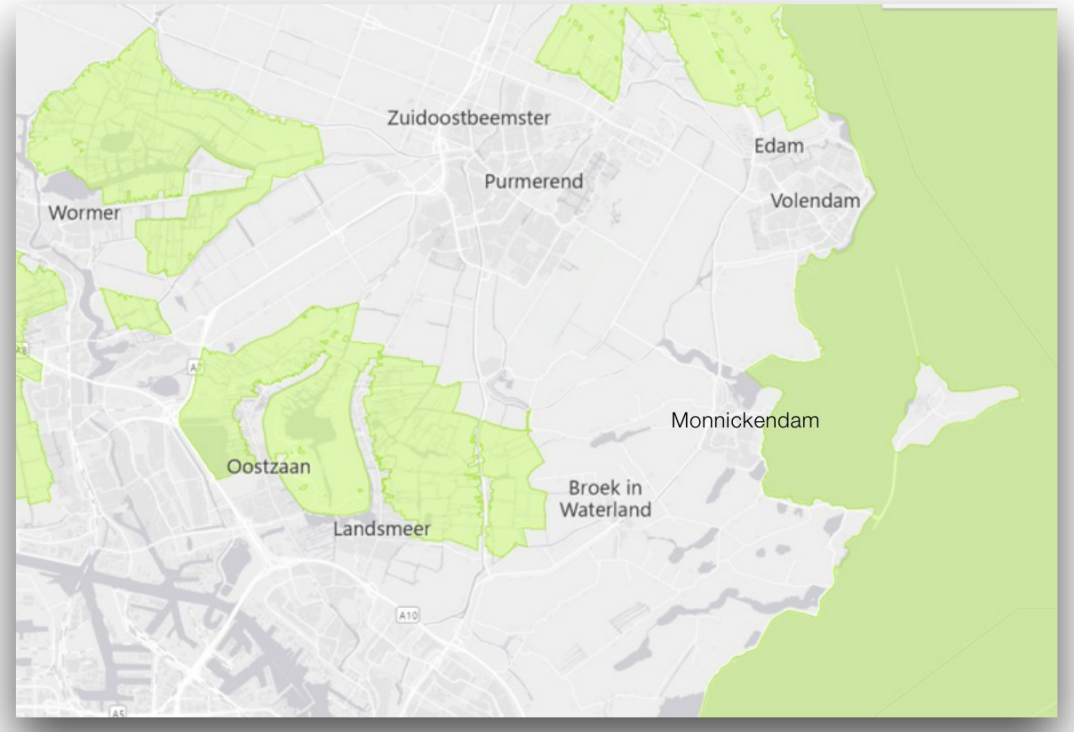
Het voornemen is om de locatie in de toekomst te ontwikkelen ten behoeve van sportieve doeleinden. De huidige wens is om één handbalveld en één beachvolleybalveld te realiseren. Op dit moment is nog niet bekend of de ontwikkeling tevens zal voorzien in de realisatie van een nieuw verenigingsgebouw. De uiteindelijke invulling van de locatie en de bijbehorende voorzieningen zal in een later stadium nader worden bepaald.

3.4 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied of binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

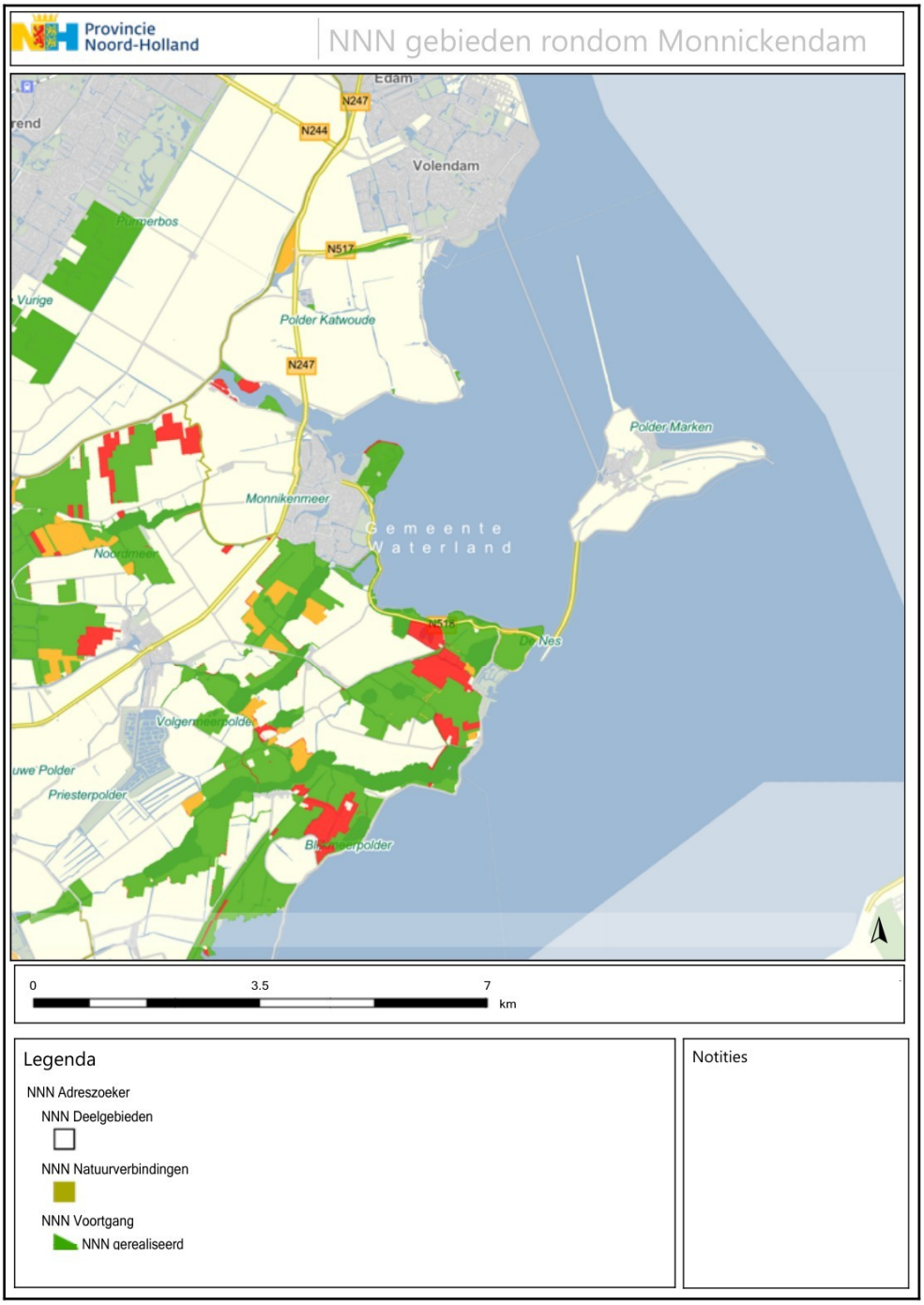
Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft ‘Markermeer & IJmeer’, gelegen op circa 228 meter ten noordoosten van het plangebied (zie afbeelding 3). Binnen een straal van circa 25 kilometer rondom het plangebied liggen daarnaast meerdere Natura 2000-gebieden, waaronder:

- Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske
- Polder Westzaan
- Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

Afbeelding 3. Ligging Natura 2000 gebieden (groen) rondom Monnickendam. Bron natura2000.nl

Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 370 meter afstand van het plangebied. Tussen het plangebied en dit NNN-gebied bevindt zich een bestaand sportpark met bijbehorende bebouwing, infrastructuur en gebruiksfuncties.

Afbeelding 4. ligging NNN gebieden rondom Monnickendam

4. Methodiek

Om de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen plannen in beeld te brengen, is een quickscan uitgevoerd. Dit onderzoek heeft tot doel te toetsen of de plannen gevolgen kunnen hebben voor beschermde natuurwaarden en om vast te stellen of vervolgonderzoek noodzakelijk is.

Een quickscan is een verkennend onderzoek en geen volledige inventarisatie. Het resultaat is een deskundigenoordeel, gebaseerd op feitelijke terrein- en omgevingswaarnemingen. Daarbij is gekeken naar de fysieke gesteldheid van het terrein en de ruimtelijke en ecologische kenmerken, zoals vegetatiestructuur, potentiële nest- of schuilplaatsen en overige biotoopkenmerken.

Het onderzoek bestaat uit **twee onderdelen**:

1. een **bureaustudie**, waarbij gebruik is gemaakt van bestaande databronnen en kaarten;
2. een **veldonderzoek**, waarbij het plangebied en de directe omgeving ter plaatse zijn beoordeeld.

4.1 Bureaustudie

Voor de bureaustudie is gekeken naar verschillende bronnen om inzicht te krijgen in de aanwezige natuurwaarden rondom het plangebied. Met behulp van gegevens uit de **Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)** is geïnventariseerd welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. De NDFF bevat gevalideerde natuurgegevens afkomstig van diverse waarnemers en natuurorganisaties. Op basis van deze gegevens is een beeld verkregen van de soorten die de afgelopen vijf jaar binnen een straal van twee kilometer rondom het plangebied zijn vastgesteld.

De tabel in **bijlage 1** geeft de **80 waarnemingen uit de NDFF** van de afgelopen vijf jaar weer. Deze informatie vormt een belangrijke basis voor het verdere ecologisch onderzoek en de beoordeling van mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling op beschermde flora en fauna. Helaas zijn er niet veel waarnemingen opgenomen in de NDFF, waarschijnlijk omdat de gebruikers van dit terrein geen waarnemingen melden.

Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online kaarten van de provincie en gemeente. Zo kan de quickscan altijd uitgaan van een actueel beeld van de grenzen van beschermde gebieden en hun instandhoudingsdoelen.

Door informatie uit de NDFF en de kaarten te combineren met de veldwaarnemingen ter plaatse, kan een goede inschatting worden gemaakt van de soorten die daadwerkelijk aanwezig zijn of mogelijk kunnen voorkomen.

Tijdens de bureaustudie zijn de volgende bronnen en literatuur geraadpleegd:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF);
- Verspreidingsatlassen van planten, vogels en zoogdieren;
- Provinciale en gemeentelijke natuurwaardenkaarten en luchtfoto’s;
- Topografische en bodemkaarten;

- Literatuur (SOVON, FLORON, Broekhuizen et al., Limpens et al., 2017);
- Gemeentelijk beleid.

4.2 Veldonderzoek

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 19 juni 2026 door een ecologisch deskundige, [redacted] en [redacted] Stadsnatuur Expert. Tijdens dit veldbezoek is het gehele plangebied en de directe omgeving onderzocht. Hierbij is specifiek gekeken naar de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en de geschiktheid van het terrein als habitat voor deze soorten en soortgroepen.

Tijdens het veldonderzoek is gebruikgemaakt van een verrekijker (Swarovski NL Pure), zaklamp, endoscope en een mobiele telefoon met het NDFF-invoerportaal. Holtes, gaten en kieren zijn vanaf de grond met een zaklamp en endoscope gecontroleerd.

Het onderzoek houdt rekening met de zorgplicht voor beschermde soorten. Indien de voorgenomen werkzaamheden daartoe aanleiding geven, kan het onderzoeksgebied in een vervolgonderzoek worden uitgebreid.

Weersomstandigheden bij veldbezoek

	Bezoekek
Datum	19 juni 2025
Tijdstip bezoek	7:37-9:45
Rol / Organisatie	Gemeente Waterland
Temperatuur (°C)	22 °C
Weer	Zon, droog
Windkracht (Bft)	2 Bft, ZO
Zon opkomst	Nvt
Zon ondergang	Nvt

Een quickscan is een **momentopname**; veranderingen in seizoen of beheer kunnen invloed hebben op de aanwezigheid van soorten.

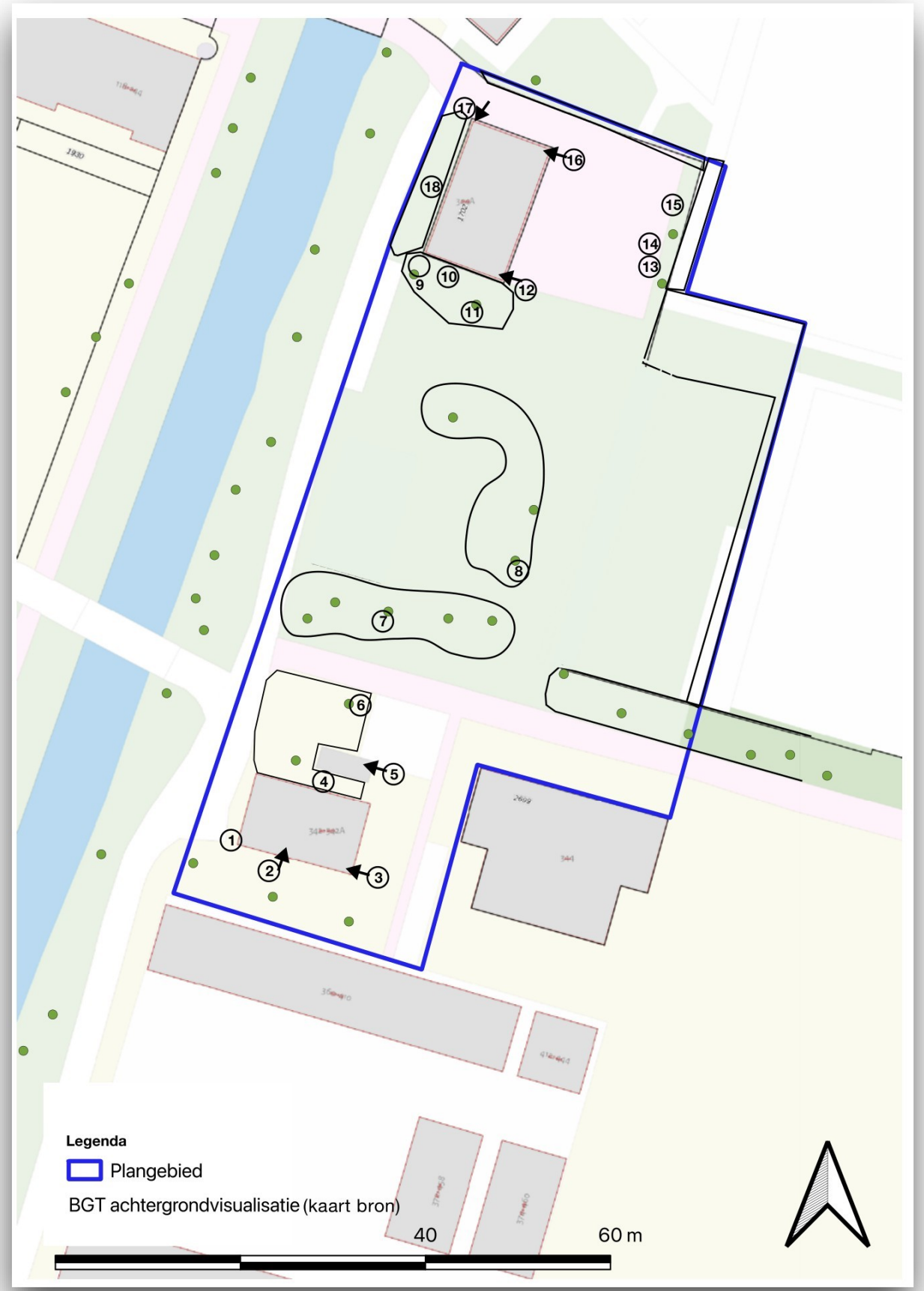
4.3 Algemene waarnemingen

Het terrein bestaat uit twee houten gebouwen, een container en begroeid terrein (zie afbeelding 4).

Gebouw 1

Gebouw 1 verkeert in een matige tot slechte staat van onderhoud. Tijdens de veldinspectie zijn de volgende kenmerken waargenomen:

- Meerdere regenpijpen zitten los en de regenwaterafvoer is plaatselijk niet aangesloten;
- De aanwezige houten raamluiken zijn op diverse locaties kromgetrokken, waardoor kieren zijn ontstaan;
- In de houten gevelbekleding en boeidelen is op meerdere plaatsen houtrot aanwezig. Enkele boeidelen zijn plaatselijk doorgerot, waardoor openingen zijn ontstaan die in verbinding staan met de holle ruimte achter de boeidelen;
- Onder een deur is een kier aanwezig die toegang biedt tot de ruimte onder de vloer/ fundering van het gebouw;
- Ter plaatse van deze kier zijn op de bovenzijde van de betonband enkele witte haren aangetroffen;

Afbeelding 5. Nummering en duiding waarnemingen veldbezoek, zie tabel 1 voor de toelichting.

• Het gebouw heeft een zadeldak van golfplaten deze golfplaten zijn aan de boei open.

De noordgevel van het gebouw was vanwege dichte begroeiing niet volledig toegankelijk voor inspectie. Voor zover mogelijk is deze zijde met behulp van een zaklamp visueel geïnspecteerd. Hierbij zijn geen openingen, kieren of houtrot waargenomen.

Container

Naast gebouw 1 staat een stalen container met een houten omlijsting rondom de dubbele deuren. In de rechterbovenhoek van deze houten omlijsting bevindt zich een opening. Deze opening is met behulp van een endoscoop geïnspecteerd en blijkt in directe verbinding te staan met de binnenruimte van de container.

Aan de overige zijden van de container zijn voor zover visueel zichtbaar geen openingen, kieren of andere zichtbare gebreken waargenomen. De container staat aan beide zijden in het groen. De container verkeert voor zover visueel waarneembaar in een gave staat.

Gebouw 2

Gebouw 2 betreft een houten gebouw, met een betonnen onderrand met een plat dak. Tijdens de veldinspectie zijn de volgende kenmerken waargenomen:

• Meerdere regenpijpen zijn niet goed aangesloten op de regenwaterafvoer.

• In de boeidelen zijn op diverse locaties houtrot en openingen aanwezig. Deze openingen zijn met behulp van een endoscoop geïnspecteerd en staan in verbinding met de holle ruimte achter de boeidelen.

• Ter plaatse van de regenpijpen zijn verdiept aangebrachte uitsparingen (inhammen) in de boeidelen aanwezig. Rondom de dakdoorvoeren is ruimte aanwezig tussen de regenpijp en de dakdoorvoer, waardoor toegang bestaat tot de achterliggende constructie.

• Op de zuidwesthoek van het gebouw is een uitwerpsel aangetroffen dat visueel overeenkomt met dat van een marterachtige.

• Aan de westzijde van het gebouw liggen een metalen afdekplaat en een betonnen afdekplaat. Onder beide afdekplaten is ruimte aanwezig die vanaf de buitenzijde toegankelijk is.

• Aan de zuidzijde van het gebouw ligt een omgekeerde boot. Deze is visueel geïnspecteerd, waarbij geen sporen of overige aanwijzingen van beschermde soorten zijn aangetroffen.

Opslagterrein

Bij gebouw 2 is een opslagterrein aanwezig. Op het terrein zijn onder andere gepalletiseerde betontegels op houten pallets, deels gevulde bigbags met gravel, diverse losse materialen en een grote gesloten aanhanger aangetroffen.

Op het dak van de aanhanger zijn uitwerpselen waargenomen die visueel en qua structuur overeenkomen met die van vleermuizen. Achter de aanhanger en tussen de gestapelde betontegels zijn uitwerpselen aangetroffen die visueel overeenkomen met die van een marterachtige.

Begroeid terreindeel

Het omliggende terrein bestaat uit grasland en bosschages. De bosschages hebben een dichte structuur met gelaagdheid. Binnen deze begroeiing is dood hout aanwezig, evenals stamvoeten van verwijderde bomen en bladophoping.

De aanwezige bomen zijn voornamelijk inheemse en zijn qua formaat zeer waardevol voor de biodiversiteit. Het gebied kenmerkt zich door een grote diversiteit aan soorten. In de aanwezige bomen zijn drie nesten aangetroffen. In één van deze nesten is een broedende houtduif waargenomen. Het aanwezige vogelhuis is ongebruikt. De invliegopening zit vol met spinrag.

Tussen de twee gebouwen bevindt zich een laanstructuur bestaande uit voornamelijk oude eiken. Deze laan vormt een verbindend landschapselement binnen het terrein. In ecologische zin betreft dit een waardevol structuurelement vanwege de leeftijd en samenhang van de bomenstructuur.

In enkele eiken zijn nesten van de eikenprocessierups aangetroffen.

In de ondergroei en langs de randen van de bosschages, waaronder langs hekwerken van de sportvelden, is sprake van verjonging met zaailingen van bomen en struiken. In de zoomvegetatie zijn daarnaast verschillende bloeiende kruiden en ruigtekruiden aangetroffen, waaronder soorten zoals brandnetel (waardplant voor diverse soorten vlinders).

Nummer op kaart	Waarneming	Nummer op kaart	Waarneming
1	Regenpijp zit los en de regenwaterafvoer is plaatselijk niet aangesloten	10	Omgekeerde boot
2	Kier onder de deur met toegang tot fundering, op betonband zijn witte haren aangetroffen	11	Nest in Berk, visueel overeenkomend met duivennest
3	Zowel onderzijde gebouw als bovenin boei gat in het hout met toegang tot ruimte achter gevelbekleding en holle ruimte boei	12	Gat hoek boei met toegang tot holle ruimte in de boei
4	Vanwege dichte begroeiing niet volledig toegankelijk	13	Gepalletiseerde betontegels op houten pallets
5	Gat in deurstijl met toegang tot container	14	uitwerpselen aangetroffen die visueel overeenkomen met die van een marterachtige
6	Linde met nest, broedende houtduif	15	Gesloten aanhanger met uitwerpselen waargenomen die visueel overeenkomen met die van vleermuizen
7	Nest visueel overeenkomend met duivennest	16	Gat in onderkant boei en uitsparingen (inhammen) in de boeidelen rondom de dakdoorvoeren is ruimte aanwezig tussen de regenpijp en de dakdoorvoer, waardoor toegang bestaat tot de achterliggende constructie
8	Vogelhuisje, geen activiteiten waargenomen	17	Uitsparingen (inhammen) in de boeidelen rondom de dakdoorvoeren is ruimte aanwezig tussen de regenpijp en de dakdoorvoer, waardoor toegang bestaat tot de achterliggende constructie
9	Uitwerpselen waargenomen die visueel overeenkomen met marterachtige	18	Metalen afdekplaat en een betonnen afdekplaat. Onder beide afdekplaten is ruimte aanwezig die vanaf de buitenzijde toegankelijk is.

Tabel 1 verklaring van nummers van de waarnemingen afbeelding 5.

Afbeelding 6. Bovenstaande afbeelding geeft een overzicht van de belangrijkste ecologische waarnemingen. Een volledig fotoverslag van alle waarnemingen is opgenomen in de bijlage 4.

5. Resultaten per soortgroep

Dit hoofdstuk gaat in op de vraag of er beschermde soorten voorkomen in of om het plangebied. Hierbij zijn de meest voorkomende soortgroepen apart benoemd.

5.1 Vaatplanten

Er zijn op en rond het perceel en gebouw alleen algemene planten en diverse grassen aangetroffen. Er zijn in de huidige situatie geen beschermde soorten waargenomen of te verwachten.

Bij verdere realisatie van de plannen is **geen sprake van overtreding**. Het aanvragen van een omgevingsvergunning FF-activiteit is voor de nog aanwezige flora niet nodig.

5.2 Amfibieën en reptielen, vlinders en libellen

Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemene vlinder- en libellensoorten waargenomen. Beschermde soorten van deze soortgroepen zijn echter niet aangetroffen. Daarnaast zijn tijdens het onderzoek geen amfibieën of reptielen waargenomen.

Langs het plangebied bevindt zich een sloot die geschikt kan zijn als leefgebied voor algemene amfibieënsoorten. Het plangebied zelf, met de aanwezige dichte bosschages en beschutte vegetatiestructuren, biedt mogelijkheden als zomer- en winterverblijfplaats voor algemene soorten zoals de bruine kikker (Rana temporaria) en gewone pad (Bufo bufo) en kleine watersalamander (Lissotriton vulgaris).

Binnen het plangebied is geen geschikt voortplantingswater aanwezig voor amfibieën. Ook voor beschermde libellensoorten ontbreekt geschikt voortplantingshabitat. De in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) vermelde vlindersoorten zijn afhankelijk van specifieke leefgebieden en waardplanten. Dergelijk geschikt habitat is tijdens het veldbezoek niet aangetroffen, waardoor het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de uitgevoerde terreininspectie en de aanwezige habitatkenmerken worden beschermde soorten amfibieën, reptielen, vlinders en libellen niet in of direct rondom het plangebied verwacht. Voor eventueel voorkomende algemene soorten geldt uitsluitend de algemene zorgplicht zoals opgenomen in de Omgevingswet. Bij de voorgenomen werkzaamheden is geen sprake van een overtreding van de soortenbeschermingsregels.

De **algemene zorgplicht** blijft van toepassing. Nader onderzoek naar deze soortgroepen is niet noodzakelijk.

5.3 Zoogdieren

Er zijn bij het locatie bezoek geen zoogdieren en vaste verblijfplaatsen aangetroffen. Het plangebied is **wel** leefgebied voor de algemene soorten (denk aan de egel, mol, muizen, ed).

Marterachtigen

Onder de marterachtigen worden onder andere de wezel (*Mustela nivalis*), hermelijn (*Mustela erminea*), bunzing (*Mustela putorius*) en steenmarter (*Martes foina*) verstaan. Deze soorten komen verspreid voor in Nederland en maken gebruik van een gevarieerd landschap met voldoende dekking, foerageermogelijkheden en rustplaatsen. Wezels, hermelijnen en bunzingen hebben een voorkeur voor kleinschalige landschappen met ruige vegetaties, houtwallen, struweelranden, slootkanten en graslanden. De steenmarter komt daarnaast veelvuldig voor in de nabijheid van bebouwing en gebruikt gebouwen, schuren, zolders en andere beschutte ruimtes als rust- en verblijfplaats.

Marterachtigen zijn voornamelijk schemer- en nachtactief en leven grotendeels verborgen. Zij gebruiken bestaande holen, holle bomen, takkenrillen, steenhopen, dichte vegetaties en gebouwen als rust- en voortplantingsplaats. Het leefgebied bestaat uit een netwerk van dekking biedende elementen waarlangs zij zich veilig kunnen verplaatsen tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen. Hun dieet bestaat voornamelijk uit kleine zoogdieren, aangevuld met vogels, eieren, amfibieën en insecten.

Tijdens het locatiebezoek zijn sporen van een marterachtige aangetroffen. Hierbij zijn duidelijke uitwerpselen en haren gevonden die kunnen wijzen op de aanwezigheid van een bunzing, hermelijn, wezel of steenmarter. Daarnaast bevatten de aanwezige gebouwen meerdere gaten en kieren die geschikt kunnen zijn als rust- of verblijfplaats voor marterachtigen. Op basis van het aangetroffen leefgebied en de gevonden sporen kan de aanwezigheid van een verblijfplaats niet worden uitgesloten.

De provincie Noord-Holland heeft geen vrijstelling verleend voor bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter (zie bijlage 5). Bij uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden kan daarom sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Om de functie van het plangebied voor marterachtigen vast te stellen en eventuele effecten op beschermde soorten te beoordelen is **nader onderzoek noodzakelijk**.

5.3.1 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen in Nederland zijn beschermd onder de Omgevingswet (voorheen Habitatrichtlijnsoorten). Niet alleen de individuen zelf, maar ook vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en essentiële foerageergebieden zijn wettelijk beschermd.

Volgens gegevens uit de NDFF komen in de wijdere omgeving van het plangebied diverse vleermuissoorten voor, waaronder de gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus). Verblijfplaatsen, zoals zomer-, winter-, kraam- en paarverblijven, zijn beschermd tegen verstoring, beschadiging en vernietiging. Geschikte verblijfplaatsen kenmerken zich doorgaans door een stabiel microklimaat met beperkte temperatuurschommelingen, een hoge luchtvochtigheid en bescherming tegen weersinvloeden.

Een eerste stap in de beoordeling is het vaststellen van de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen in bomen en gebouwen. Binnen het plangebied zijn de aanwezige bomen op basis van het ontbreken van holtes, spleten en loshangend schors niet geschikt bevonden als verblijfplaats voor vleermuizen.

De aanwezige gebouwen en de container bieden daarentegen wel potentieel geschikte elementen, zoals kieren, openingen en ruimtes in gevels en dakconstructies die toegankelijk kunnen zijn voor vleermuizen. Daarnaast zijn op de aanwezige aanhanger vleermuisachtige

uitwerpselen aangetroffen. De aanhanger staat nabij een lichtbron, waardoor mogelijk sprake is van een verhoogde insectenactiviteit, wat kan dienen als foerageergebied voor vleermuizen.

Op basis van de aanwezige potentiële verblijfsmogelijkheden en waargenomen sporen kan niet worden uitgesloten dat vleermuizen gebruik maken van het plangebied. Bij de verdere realisatie van de plannen kan sprake zijn van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. **Nader onderzoek is noodzakelijk**.

5.4 Vogels

Er wordt ecologisch onderscheid gemaakt tussen broedvogels en jaarrond beschermde vogels, omdat hun leefwijze en beschermingsbehoefte verschillen.

Broedvogels zijn soorten die in Nederland (tijdelijk) verblijven om te broeden, eieren te leggen en jongen groot te brengen. Hun bescherming geldt vooral tijdens het broedseizoen, wanneer nesten, eieren en broedplaatsen niet verstoord of vernietigd mogen worden.

Jaarrond beschermde vogels zijn soorten waarvan bepaalde nesten of verblijfplaatsen het hele jaar door beschermd zijn, omdat ze die locaties langdurig gebruiken (bijvoorbeeld voor broeden, rusten of slapen). Deze bescherming geldt dus ook buiten het broedseizoen.

Alle inheemse vogels zijn gedurende de broedtijd beschermd, maar van een selectie aan soorten is het nest jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek zijn **geen jaarrond beschermde** vogels waargenomen.

Tijdens het bezoek zijn de volgende soorten in of om het plangebied gezien of gehoord: koekoek, huismus, houtduif, boomkruiper, pimpelmees, kauw, halsbandparkiet, ekster, winterkoning, zwartkop, merel, vink, tjiftaf en roodborst.

Huismus

De huismus (*Passer domesticus*) is bekend vanuit de omgeving. Huismussen zijn voor nestplaatsen in de regel afhankelijk van woningen. Ook voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem al dan niet bewust biedt. Deze voedselbron moet continu aanwezig zijn. Huismussen zijn standvogels, die zich meestal niet meer dan enkele honderden meters van de broedplaats verwijderen en in het broedseizoen nog minder ver. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het zijn meestal vrij forse rommelige nesten. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende dekking in de vorm van struiken (kennisdocument Huismus). **Nesten van de huismus zijn jaarrond beschermd,** omdat ze daar ook het hele jaar gebruik van maken.

Bij het locatie bezoek zijn huismussen gezien en gehoord. Het plangebied is alleen geschikt als foerageer en schuilgebied. Hun leefgebied is voornamelijk in en nabij woningen. De aanwezige gebouwen zijn ongeschik.

Nader onderzoek is niet nodig.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen (*Apus apus)* hebben een duidelijke voorkeur voor versteende gebieden en hogere gebouwen. Ze zien dan de gebouwen als rotsachtig gebied, wat van oorsprong de natuurlijke habitat vormt. Als er te veel bomen of groen aanwezig is dan zullen ze daar niet snel gaan broeden. Gierzwaluwen zijn echte zomervogels en verblijven van april/mei tot en met juli/augustus in Nederland. Ze zijn zeer honkvast en gebruiken jarenlang dezelfde nestplaats. Nieuw aangeboden nestplaatsen zullen ze niet snel bezetten.

Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Daken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2017a).

Bij het locatiebezoek zijn geen gierzwaluwen aangetroffen, De aanwezige gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor de gierzwaluw is. Verblijfplaatsen zijn uit te sluiten.

Nader onderzoek is niet nodig.

5.4.1 Vogels algemeen

In het algemeen geldt dat ingrepen in een plangebied tijdens het broedseizoen (15 maart – 15 juli - huismus 15 augustus) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien is dat verboden (art. 11.37 Bal).

Verstoring van broedvogels is in sommige gevallen wel toegestaan, mits er geen negatief effect is op de populatie (art. 11.37 lid 3 Bal). Het beschadigen of vernietigen van nesten is wel verboden en dient ten alle tijden te worden voorkomen. Dit is mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten buiten het broedseizoen van de aanwezige vogels. Is dat niet mogelijk dan dient aantoonbaar te zijn onderzocht (deskundige) dat er geen vernietiging van nesten van broedvogels zal plaatsvinden.

Het terrein biedt vele nest- en foerageermogelijkheden voor algemene broedvogels. Tijdens het veldonderzoek zijn veel algemene soorten aangetroffen, gehoord en gezien. Er zijn ten minste 3 nesten waargenomen. Een van de nesten was bewoond, een broedende houtduif.

De algemene zorgplicht is van toepassing.

5.6 Vissen

Vissoorten kunnen niet voorkomen, het biotoop hiervoor is niet aanwezig in het plangebied.

De **zorgplicht** is **niet** van toepassing. Nader onderzoek is niet nodig.

5.7 Ongewervelden

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde insecten, spinachtige of andere ongewervelden aangetroffen.

Op basis van verspreiding en terreinkenmerken worden geen andere beschermde ongewervelden verwacht binnen het plangebied.

De **zorgplicht** is van toepassing. Nader onderzoek is niet nodig

5.8 Exoten

Binnen het plangebied zijn tijdens ons veldonderzoek **geen** exoten waargenomen. Wel is er op twee plaatsen eikenprocessierups aangetroffen.

5.9 Rode lijst soorten

Er zijn geen rode lijst soorten bekend binnen het plangebied, waarvoor niet ook al een specifieke bescherming geldt. Het gaat dan met namen om vogels, amfibieën, reptielen, zoogdieren en een enkel insect die bekend zijn uit de omgeving. Van de andere soortgroepen en rode lijst soorten is het plangebied geen geschikte habitat. **Het voldoen aan de zorgplicht is hier voldoende**.

6. Gebiedsbescherming

De Nederlandse wetgeving houdt rekening met de ecologische waarde van beschermde natuurgebieden. Dit hoofdstuk beschrijft in algemene zin de te verwachten effecten van realisatie van het plan op deze beschermde gebieden en hun doelsoorten.

6.1 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden. Bescherming van de Nederlandse Natura 2000-gebieden is opgenomen in de Omgevingswet. Doel is behoud, bescherming en bevordering van de biodiversiteit en om te voldoen aan o.a. de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Voor activiteiten die significant negatieve effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden gelden regels en is mogelijk een vergunning nodig. Indien effecten niet zijn uit te sluiten, is een meer uitgebreide beoordeling nodig. Dat kan een voortoets zijn of een passende beoordeling.

Vergunningverlening kan alleen als er geen alternatieven zijn, er een dringende reden van openbaar belang is en natuurcompensatie plaatsvindt. Meer informatie staat in bijlage 2.

6.1.1 Stikstofdepositie

Binnen veel Natura 2000-gebieden zijn stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden aangetoond of sprake is van een toename van stikstofdepositie als gevolg van het voorgenomen plan. Deze beoordeling dient zowel voor de aanlegfase als de gebruiksfase te worden uitgevoerd met behulp van de AERIUS Calculator.

Eventuele stikstof toename moet per project worden beoordeeld, bij een toename groter dan 0.00 mol/ha/jaar is een voortoets of een passende beoordeling nodig en mogelijk een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit.

Bij bestaand gebruik is het in sommige gevallen mogelijk intern te salderen. In een beperkt aantal situaties is ook extern salderen mogelijk, door het gebruik van stikstof ruimte van een andere bron.

Ook de bouw heeft te maken met de stikstof regels. Bouwprojecten moeten stikstofuitstoot beperken, met maatregelen die proportioneel zijn voor het verwachte effect.

Voor verdere uitleg zie de samenvatting in bijlage 2.

6.1.2 Situatie Sportpark Markgouw

Het project ligt dicht bij het Natura 2000-gebied Markermeer (ca 228m). Dit gebied is echter hoofdzakelijk aangewezen voor vogelsoorten en open water en bevat **geen stikstofgevoelige habitattypen** waarvoor een AERIUS-berekening nodig is.

Binnen een straal van **25 km** liggen echter ook meerdere Natura 2000-gebieden met **stikstofgevoelige habitattypen**, waaronder o.a:

- Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske;
- Polder Westzaan;
- Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder

Gezien de afstand zijn directe effecten op beschermde habitats en soorten niet uit te sluiten. Daarom moet er een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator uitgevoerd worden om de effecten van de aanleg- en gebruiksfase op deze gebieden te beoordelen.

6.2 NNN-gebieden

Naast toetsing op Natura - 2000 gebied vindt separaat een toetsing plaats op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige ecologische hoofdstructuur (EHS). Het is een netwerk van aan elkaar gesloten natuurgebieden in ons land, waarbij ca. ruim 52.204 hectare in de provincie Noord-Holland ligt.

Het plangebied ligt ruim buiten het NNN (zie afbeelding 4). Planrealisatie heeft daarmee geen negatieve effecten op de natuurwaarden van deze gebieden.

6.3 Beschermde houtopstanden

Ter bescherming van bos, natuur en landschap is in de Omgevingswet ook bescherming opgenomen voor houtopstanden. Dat is breder dan alleen bos en omvat ook bijv. hakhout, griend of struiken die aan bepaalde voorwaarden voldoen, zoals beschreven in afd. 11.3 Bal. Buiten de bebouwde kom gaat het dan om houtopstanden vanaf 10 are (1000 m_2) of een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Bevoegd gezag zijn meestal Gedeputeerde Staten van de provincie. Afhankelijk van de aanvraag en het beleid kan het zijn dat er een herplantplicht wordt opgelegd.

Specifieke zorgplicht houtopstanden

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen.

Als dat niet mogelijk is moeten de gevolgen redelijkerwijs worden beperkt of ongedaan gemaakt.

In deze situatie is sprake van houtkap binnen de bebouwde kom en daarmee dus niet van een houtopstand.

6.4 Gemeentelijk beleid

Het Omgevingsprogramma Groen zet sterk in op ecologische waarden en de versterking van de lokale biodiversiteit. Voor een Quickscan Flora en Fauna zijn de volgende beleidslijnen en hun ecologische betekenis relevant vanuit dit beleid:

Het voorgenomen plan is getoetst aan het gemeentelijke beleid ten aanzien van groen, biodiversiteit, ecologie en klimaatadaptatie. De gemeente zet in op het behoud, de versterking en de ontwikkeling van groenblauwe structuren, (ecologische)hoofdgroenstructuren, ecologisch beheerde bermen en oevers, alsmede op het tegengaan van de afname van insecten en biodiversiteit. Daarbij wordt ingezet op ecologisch beheer van openbaar groen, onder meer door het stimuleren van kruidenrijke vegetaties en bloemrijke verbindingen die

fungeren als foerageergebied, schuilplaats en migratieroute voor insecten, kleine zoogdieren en andere diersoorten.

Daarnaast hanteert de gemeente de 3-30-300-groennorm als leidend principe voor een gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. Deze norm streeft ernaar dat iedere bewoner zicht heeft op minimaal drie volwassen bomen, dat minimaal 30% van de leefomgeving wordt bedekt door groen en boomkronen, en dat binnen 300 meter een koele groene verblijfsplek bereikbaar is. Groen speelt hierbij een belangrijke rol in het beperken van hittestress, het opvangen van hemelwater en het creëren van geschikte leefgebieden voor planten en dieren.

Binnen het plangebied zijn diverse waardevolle inheemse bomen aanwezig. Deze bomen leveren een belangrijke bijdrage aan de biodiversiteit doordat zij voedsel-, schuil- en nestgelegenheid bieden aan verschillende diergroepen. Tevens dragen zij bij aan klimaatadaptatie door het bieden van schaduw, verkoeling en waterberging. De aanwezige bomen maken onderdeel uit van het lokale groenblauwe netwerk en versterken de ecologische samenhang tussen stedelijke groengebieden en het omliggende landschap.

Bij de verdere planuitwerking dient rekening te worden gehouden met het behoud van deze bomen en de aanwezige groenstructuren. Indien werkzaamheden leiden tot het kappen van gemeentelijke bomen, is hiervoor een omgevingsvergunning voor de betreffende kapactiviteit vereist conform de geldende gemeentelijke regelgeving. Eventuele effecten op de aanwezige groenstructuren en ecologische functies dienen daarbij zorgvuldig te worden afgewogen.

Geconcludeerd wordt dat het plangebied een bijdrage levert aan de gemeentelijke ambities op het gebied van biodiversiteit, ecologische verbindingen en klimaatadaptatie. De aanwezige inheemse bomen vertegenwoordigen een belangrijke ecologische en landschappelijke waarde. Met inachtneming van de geldende vergunningplicht voor eventuele kapwerkzaamheden en een zorgvuldige inpassing van de aanwezige groenstructuren zijn er vanuit het gemeentelijke groen- en ecologiebeleid geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

6.5 Vrijstellingen en vergunningen

Provincies kunnen vrijstellingen verlenen voor activiteiten zoals ruimtelijke ontwikkeling, beheer of onderhoud.

Indien geen vrijstelling (zie bijlage 5) van toepassing is of negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een vergunning vereist.

Een vergunning kan slechts worden verleend indien:

- Geen bevredigend alternatief bestaat;
- Er sprake is van een dwingend openbaar belang;
- De gunstige staat van instandhouding niet in gevaar komt.

7. Conclusies en aanbevelingen

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling van de sloop van de gebouwen en de container en het verwijderen van al het groen is er een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Het doel van deze quickscan was om te bepalen of de plannen kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten of op beschermde natuurgebieden. De resultaten van zowel de bureaustudie als het veldonderzoek zijn beoordeeld in het licht van de geldende wet- en regelgeving, waaronder de **Omgevingswet** en de daarin opgenomen bepalingen over soortenbescherming en zorgplicht.

7.1 Beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn **geen strikt beschermde flora- of fauna soorten** aangetroffen. Ook zijn **negatieve effecten op beschermde natuurgebieden** uitgesloten. De **algemene zorgplicht** is echter onverkort van toepassing; dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden zorgvuldig moet worden omgegaan met aanwezige planten en dieren.

Wel is geconstateerd dat mogelijk **vleermuizen en kleine marterachtige** in of nabij het plangebied voorkomen. Daarom is **nader onderzoek** naar deze soortgroepen noodzakelijk om vast te stellen of verblijfplaatsen of vaste rust- en voortplantingslocaties aanwezig zijn.

De voorgenomen werkzaamheden leiden daarmee **niet direct tot overtreding van de Omgevingswet**, mits de zorgplicht wordt nageleefd en het aanbevolen vervolgonderzoek [redacted] vleermuizen en kleine marterachtige wordt uitgevoerd voordat met de werkzaamheden wordt gestart.

7.2 Beschermde gebieden

Op basis van de ligging en aard van de ruimtelijke ingreep is de conclusie dat deze ingreep geen negatieve invloed heeft op de specifieke natuurwaarden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het ‘Markermeer’ op ca 228 meter. Directe effecten op soorten of habitats zijn uit te sluiten.

Indirecte effecten, zoals stikstofdepositie, kunnen wel worden verwacht. Op basis van de ligging en aard van de ruimtelijke ingreep, binnen 25 km van andere N2000-gebieden is het beleid van de Provincie Noord-Holland streng.

Conclusie is dat deze ingreep geen negatieve invloed heeft op de specifieke natuurwaarden. Toch is meer inzicht gewenst in de indirecte effecten van stikstofdepositie (externe werking). Een separate **AERIUS - berekening** is dan **noodzakelijk**. Aanvullend onderzoek of een vergunning Natura 2000-activiteit voor gebieden is vooralsnog niet nodig.

7.3 Beschermde houtopstanden

Binnen het plangebied zijn geen beschermde houtopstanden, het plangebied ligt binnen de bebouwde kom. De beschermde houtopstanden betreft niet het gemeentelijk beleid, zie daarvoor par 6.3.

7.4 Voorbehoud en Zorgplicht

De quickscan is gebaseerd op bestaande inventarisatie gegevens, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek. Om verstoring van beschermde soorten te voorkomen, wordt geadviseerd het terrein voorafgaand aan de werkzaamheden te controleren op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna.

Volgens artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) geldt een zorgplicht voor iedereen die werkzaamheden uitvoert die invloed kunnen hebben op in het wild levende planten en dieren. Dit houdt in dat passende maatregelen moeten worden genomen om schade of verstoring te voorkomen of te beperken.

Werkzaamheden dienen bij voorkeur plaats te vinden buiten kwetsbare perioden, zoals de broed- en voortplantingstijd (globaal van 15 maart tot 15 juli, voor huismussen tot 15 augustus).

Indien tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten of verblijfplaatsen worden aangetroffen, moeten **mitigerende maatregelen** worden genomen, zoals het tijdelijk stilleggen van het werk of het inschakelen van een ecologisch deskundige voor verdere beoordeling.

7.5 Aanbevelingen

1. Nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning is nodig voor uitvoeren van een flora- en fauna activiteit. Het is niet uit te sluiten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen en / of kleine marterachtige aanwezig zijn in de gevonden kieren en gaten in de diverse gebouwen.

2. Bij uitvoering van de werkzaamheden altijd invulling geven aan de specifieke zorgplicht, wat inhoudt dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan **beschermde soorten** te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Dat betekent o.a. werkzaamheden uitvoeren **buiten de kwetsbare periode uit** (15 maart – 15 juli);

3. Controleer vooraf op actieve nesten of andere beschermde soorten bij aanvang van de werkzaamheden;

4. Bij uitvoering moeten de werkzaamheden altijd invulling geven aan de algemene zorgplicht, wat inhoudt dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om **algemene soorten** niet onnodig te doden, verstoren;

5. Verwijderen van de houtstapel, steenstapel, palets ed, in de periode van april - mei, onder begeleiding van een ecologisch deskundige;

6. Het nader onderzoek voor de vleermuizen en kleine marterachtige zo snel mogelijk te starten om een groot deel dit jaar nog uit te kunnen voeren (volgens protocol van BIJ 12), zodat er geen onnodige vertraging wordt opgelopen bij de start van de uitvoerings (sloop) werkzaamheden.

8. Procedure bij onverwachte vondst

Zoals al eerder is genoemd, is de quickscan is een momentopname. De seizoenen wisselen en tussen het moment van inventariseren en uitvoeren kan een tussenperiode liggen waarin een en ander buiten en in het gebouw kan wijzigen.

Indien tijdens de werkzaamheden alsnog een beschermde soort wordt aangetroffen wordt het volgende voorgesteld:

1. Werkzaamheden onmiddellijk stilleggen;
2. Werkgebied afschermen;
3. Bevoegd ecoloog raadplegen;
4. Zo nodig maatregelen treffen of contact opnemen met het bevoegd gezag;
5. Werkzaamheden hervatten na vrijgave door de ecoloog.

Bijlage 1: NDFF-uittreksel onderzoeksgebied

soortgroep en soort	Aantal waarnemingen
Dagvlinders	**4**
Gehakkelde aurelia	2
Klein geaderd witje	1
Kleine vos	1
Kevers	**1**
Leliehaantje	1
Kreeftachtigen	**1**
Gewone oprolpissebed	1
Libellen	**2**
Gewone oeverlibel	1
Lantaarntje	1
Schimmels	**1**
Zadelzwam	1
Sprinkhanen en krekels	**1**
Grote groene sabelsprinkhaan	1
Vaatplanten	**27**
Bitterzoet	1
Doorgroeide duizendknoop	1
Echte valeriaan	1
Gewone melkdistel	1
Gewone vlier	2
Gewoon langbaardgras	1
Gewoon struisgras	1
Haagwinde	2
Harig wilgenroosje	1
Heen	1
Herderstasje	1
Hoenderbeet	2
Hulst	1
Kleine majer	2
Melkeppe	1
Pekbloem	2
Raapzaad	1
Stinkende gouwe	2
Tijmereprijs	2
Zeepkruid	1
Vliegen en muggen	**6**
Blinde bij	2
Bosbijvlieg	1
Stadsreus	1
Terrasjeskommazweefvlieg	1
Witte halvemaanzweefvlieg	1
Vliesvleugeligen	**1**
Aardhommel-groep	1
Vogels	**32**
Aalscholver	4
Blauwe reiger	2
Cairina moschata f. domestica	1
Fuut	1
Grauwe gans	4
Groene specht	1
Grote bonte specht	1
Halsbandparkiet	1
Krakeend	4
Kuifeend	2
Middelste zaagbek	1
Roodborst	1
Slobeend	2
Soepeend	1

Visdief	1
Waterhoen	3
Wilde eend	1
Wintertaling	1
Zoogdieren (overig)	**4**
Mol	3
Veldmuis	1
Eindtotaal	**80**

Bron: Nationale Databank Flora en Fauna. Waarnemingen NDFF. Geraadpleegd op 12-06-2026, van https://ndff.nl/citation/accd66f3-235d-4ae7-a742-90275f552454 en https://ndff.nl/citation/b4a64c7b-7fb3-4467-83cb-1a9339145007

Bijlage 2: Samenvatting natuur in de Ow

Inleiding

In deze bijlage worden in het kort het wettelijk kader van de natuurwetgeving beschreven en de toepassing bij ruimtelijke ingrepen en beheer. De bescherming van natuur in Nederland is vastgelegd in Europese en Nationale wet- en regelgeving. Per 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming (Wnb) opgegaan in de Omgevingswet, samen met 25 andere wetten die gaan over de fysieke leefomgeving. De Wet beoogt waardevolle natuur te beschermen met duidelijke en eenvoudige regels. Er is net als in de oude regelgeving onderscheid tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. Daar waar sprake is van Europese bescherming verandert er qua beschermingsniveau niet zo veel. In de soortenbescherming is wel het één en ander gewijzigd voor wat betreft de nationale bescherming.

De Omgevingswet gaat uit van activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor natuurwaarden. Dat betreft zowel soorten als gebieden.

Doel van de Wet

Doel van de Omgevingswet is een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL), een duurzame ontwikkeling, bevordering van een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, waarbij ook de intrinsieke waarde van de natuur (Art. 1.3 Ow) is benoemd.

Hiermee is ook duidelijk dat natuur en economie beide van belang worden geacht en dat het ontwikkelen van natuur ten dienste kan staan van maatschappelijke functies. Of zoals de memorie van antwoord het stelt: ‘De ambitie van het natuurbeleid en het doel van de natuurwetgeving is om de natuur en de maatschappij, ecologie en economie, met elkaar te verbinden en zo mogelijk elkaar laten versterken.’

Omgevingswet

De Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet (Ow). Inhoudelijk is de Wet op hoofdlijnen vergelijkbaar met de Wnb, maar wat betreft procedure en terminologie is wel het één en ander gewijzigd. Zo is het begrip flora- en fauna-activiteit geïntroduceerd. Dat is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten. Bij mogelijk negatieve gevolgen kan een omgevingsvergunning nodig zijn (was ontheffing onder de Wnb). Er gelden rijksregels voor een dergelijke omgevingsvergunning, bijvoorbeeld over het aanvragen of het beoordelen ervan. Ook kunnen er (decentrale) vrijstellingen zijn. De provincie is in de meeste gevallen bevoegd gezag.

In de Ow zelf zijn algemene regels opgenomen, waaronder ook de zorgplicht, zijn de bevoegdheden geregeld en iets over de kerninstrumenten en hoe die zich verhouden tot elkaar.

Kerninstrumenten Ow

Er zijn in principe zes kerninstrumenten opgenomen in de Ow, dat zijn de omgevingsvisie, programma’s, algemene Rijksregels, decentrale regels, omgevingsvergunning en projectbesluit. Gemeenten zijn verplicht een omgevingsvisie vast te stellen voor haar grondgebied. Hierin staat wat de gemeente wil bereiken op het gebied van de fysieke leefomgeving. De gemeente kan hierbij omgevingswaarden vaststellen. Dat kan op basis van de algemene rijksregels, maar het kunnen ook eigen waarden zijn.

Met een programma kan gericht een doel worden nagestreefd. Voor de provincies zijn bijv. plannen voor natuurherstel (o.a. bij overschrijding van de kritische depositiewaarde stikstof) verplichte programma’s voor de provincies. Het Rijk heeft in een aantal AMvB’s een aantal regels opgenomen ter bescherming van de fysieke leefomgeving en daarbij ook de eventuele afwijkingsmogelijkheden door gemeenten. Ook is opgenomen hoe om te gaan met vergunningplicht en vergunningvrije situaties.

Een belangrijk onderdeel zijn de decentrale regels.. Zo zijn gemeente verplicht een omgevingsplan vast testellen (uiterlijk 2032) en de provincies een omgevingsverordening. Deze bevatten een uitwerking van

alle rijksregels en gaan over het hele grondgebied van de gemeente of provincie. Tot de tijd dat gemeenten een eigen omgevingsplan hebben vastgesteld, zijn alle ‘oude’ regels tijdelijk in art. 22 van de gemeentelijke omgevingsplannen opgenomen. Dat wordt wel de ‘bruidsschat’ genoemd. In het omgevingsplan moet de gemeente aangeven waar wat kan en mag en waarvoor een omgevingsvergunning nodig is.

Als er een omgevingsvergunning nodig is, dan moet dit worden aangevraagd via het omgevingsloket. Dit gaat altijd over activiteiten, bijvoorbeeld een flora- en fauna-activiteit. Er is in tegenstelling tot de oude regelgeving geen aanhaakplicht. Een vergunning kan dus ‘los’ per activiteit worden aangevraagd (bijv. bouwen, BOPA, FF-activiteit).Projectbesluiten tenslotte zijn vooral van belang bij grotere projecten, meestal door Rijk of provincie en met grote belangen voor omwonenden.

AMvB’s: Bal, Bkl, Bbl en Ob

In een aantal AMvB’s zijn de regels uitgewerkt. Door de grote hoeveelheid wetten en regels zijn dit helaas erg uitgebreide documenten geworden met ook nog weer vele bijlagen.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is in afdeling 11.2 opgenomen welke flora- en fauna-activiteiten vergunningplichtig zijn. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is bepaald onder welke voorwaarden een vergunning is te verlenen (Par. 8.6.2 Bkl). In het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) is nu nog niet veel natuur opgenomen. Dat kan in de toekomst veranderen als natuurinclusief bouwen meer de norm gaat worden. In het Omgevingsbesluit staan regels over het bevoegd gezag voor omgevingsvergunningen, over procedures, handhaving en uitvoering, en over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het Omgevingsbesluit geldt voor alle partijen die actief zijn in de fysieke leefomgeving – burgers, bedrijven en overheid. In het Ob staat dat de provincie in de meeste gevallen het bevoegd gezag is voor een Natura200-activiteit of een FF-activiteit.

Veel feitelijke uitvoeringsregels zijn opgenomen in de Omgevingsregeling (Or), een Ministeriële regeling die hoort bij de AMvB’s. Deze bevat 38 bijlagen, maar met subnummering zijn het er rond de 60. In de Or zijn met name technische en administratieve zaken uitgewerkt. De flora- en fauna-activiteiten staan in afd. 4.7 Or. Hierin zijn ook bijv. schadesoorten en vergunningvrije activiteiten aangewezen.

Ook in een programma of omgevingsverordening kan de provincie aangeven dat er geen omgevingsvergunning nodig is voor bepaalde flora- en fauna-activiteiten (vergunningvrije activiteiten).

Diverse flora- en fauna-activiteiten waarvoor een gedragscode geldt, kunnen vergunningvrij worden uitgevoerd (Bal: art. 11.45, tweede en derde lid (vogels), 11.53, tweede en derde lid (habitatrichtlijn) en 11.59, tweede en derde lid (andere beschermde soorten)). Voor het vaststellen van de gedragscodes gelden verschillende criteria. En het verrichten van die activiteit moet ook feitelijk plaatsvinden volgens deze geldende gedragscode (zie ook art. 11.30, 11.38 en 11.44 Bal). De Omgevingsregeling wijst aan voor welke flora- en fauna-activiteiten er een gedragscode geldt (art. 4.23a, 4.26a en 4.31a nog concept).

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) geeft o.a. regels over omgevingswaarden en bevat kaders voor bijv. de vergunningverlening.

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) gaat over alle bouwwerken en vervangt het oude Bouwbesluit. Hierin staan ook regels voor bijv. bouw- en sloopwerkzaamheden, veiligheid en gezondheid van bouwwerken. Inmiddels wordt er gewerkt aan nieuwe regels in het Bbl die natuurinclusief bouwen moeten bevorderen. Veel dieren, waaronder vogel- en vleermuizensoorten, zijn afhankelijk van een stedelijke omgeving, voor het vinden van een standplaats, een rustplaats, voedsel en nestgelegenheid. De invulling is afhankelijk van lokale omstandigheden en lokaal aanwezige soorten.

De maatregelen die betrekking hebben op klimaat en een gezonde leefomgeving zijn meestal ook goed voor de natuur en de biodiversiteit. Met enige extra aandacht voor het natuuraspect is dan veel winst te behalen. Denk aan verblijfruimtes of nestelstenen in de gevels en daken voor gebouwafhankelijke soorten zoals de huismus, gierzwaluw en diverse vleermuizen. Aan groene daken en/of groene gevels en wilde planten in de tuin. Of het verbinden van openbaar groen als een lint door stad of dorp en het gebruik van

inheemse soorten in het openbaar groen. Zo ontstaan natuurlijke routes voor vogels, vlinders en zoogdieren.

De Omgevingswet biedt hiervoor kansen: gebouw gebonden eisen in het Bbl en regels voor natuur rondom de woning en in de openbare ruimte in de eisen voor gemeentelijke omgevingsplannen. De regering is voornemens in het Bbl een grondslag op te nemen om in de Omgevingsregeling specifieke eisen aan verblijfsvoorzieningen voor gebouwafhankelijke beschermde soorten te kunnen stellen (beschermde soorten, zoals de huismus, gierzwaluw en een aantal vleermuissoorten). De verwachting is dat dit medio 2025 in werking zal treden (zie ook 1).

Natura 2000-gebieden

Voor wat betreft de Europees beschermde gebieden en daarin levende soorten sluit de Ow daarop aan. Dit omvat de bescherming van de Natura 2000-gebieden. Artikel 2.44 Ow vormt de invulling van de Europese gebiedsbescherming onder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en heeft als doel het beschermen en instandhouding van bijzondere gebieden in Nederland. De Nederlandse wetgeving heeft dit vastgelegd in een groot aantal Natura 2000-gebieden.

De provincie is meestal het bevoegd gezag en is verantwoordelijk voor het opstellen van beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden (verplicht programma art. 3.8, lid 3 en art. 3.9, lid 4 Ow). In de Omgevingsverordening kan de provincie het beleid t.a.v. Natura 2000-gebieden vastleggen en bijzondere provinciale natuurgebieden en landschappen aanwijzen. Ook geeft de verordening invulling aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In de verordening zijn regels opgenomen wat wel en niet mag en onder welke voorwaarden.

Beleidsregels die de provincie kan uitwerken betreft bijv. het salderen van stikstof, een vrijstelling voor het beweiden door vee buiten een bepaalde bufferzone, een vrijstelling bij bestendig beheer en onder houd en welke nesten jaarrond bescherming genieten (zie ook art 11.17, 11.26, 11.34 en 11.40 Bal).

Als een Natura 2000-activiteit invloed heeft op beschermde soorten of habitats is een omgevingsvergunning nodig.

Natura 2000-activiteit

De Ow gaat uit van activiteiten. Activiteiten welke significante invloed kunnen hebben op Natura 2000-gebieden heten een Natura 2000-activiteit. Een juridische definitie staat in bijlage A van de Ow.

Natura 2000-activiteit: activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Er is geen definitie van 'significant' gegeven, dus dat moet blijken uit een beschrijving van diverse factoren,

zoals bijv.:

- afname oppervlakte van een habitat in relatie tot de zeldzaamheid daarvan
- afname populatie in relatie tot de zeldzaamheid van planten- of diersoorten in die populatie
- algemene condities van het gebied voor behoud en herstel van een habitat of van soorten

Het komt neer op de vraag of de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied in gevaar komen door de activiteit. De Leidraad bepaling significantie2 geeft handvatten om invulling te geven aan de term 'significant' en ook de Handreiking Voortoets Stikstof van BIJ12.

Een Natura 2000-activiteit kan plaatsvinden in een Natura 2000-gebied. Maar heel vaak vindt de activiteit juist plaats buiten een Natura 2000-gebied. Ook dan kan een activiteit effect op het Natura 2000-gebied hebben. Dit wordt de 'externe werking' genoemd. Een voorbeeld hiervan is de stikstofdepositie.

Als het effect significant kan zijn, moet de initiatiefnemer meestal een omgevingsvergunning voor de betreffende Natura 2000-activiteit hebben (art. 5.1 lid 1 Ow). Als significante effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten, dan kan een voortoets uitsluitsel geven. Als daaruit blijkt dat significante effecten zijn uit te sluiten, dan is een vergunning niet nodig. Is dit niet uit te sluiten dan is een passende beoordeling nodig (art.16.53 Ow). Als daaruit blijkt dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied met zekerheid niet zal aantasten, dan kan vergunningverlening plaatsvinden (artikel 8.74b, Besluit kwaliteit leefomgeving). Geeft die beoordeling deze zekerheid niet, dan kan vergunningverlening alleen plaatsvinden als aan alle volgende voorwaarden is voldaan (ADC-toets – art. 8.74b Bkl):

- er zijn geen reële **A**lternatieven voor de activiteit
- er is sprake van een **D**wingende reden van groot openbaar belang
- er vindt natuur **C**ompensatie plaats

Een dwingende reden van groot openbaar belang kan ook een reden zijn van sociale of economische aard. Als het om een prioritaire habitat of prioritaire soort gaat, dan geldt als dwingende reden van groot openbaar belang alleen, menselijke gezondheid, openbare veiligheid, gunstige effecten voor het milieu of een reden die door de Europese Commissie is geaccepteerd (dat kan ook een reden van sociale of economische aard zijn).

Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationalenatuurgebieden (art. 11.1 en 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6 lid 1 van het Bal). Een initiatiefnemer moet nagaan of nadelige effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Als nadelige gevolgen niet op voorhand zijn uit te sluiten op grond van objectieve gegevens, dan zijn op basis van de zorgplicht passende preventieve maatregelen nodig (art. 11.6 lid 2d Bal). Is dat niet voldoende of niet mogelijk dan is het treffen van passende herstelmaatregelen nodig (art. 11.6 lid 2f Bal). Er is onderzoek nodig om na te gaan welk effect de maatregelen hebben.

Stikstofdepositie

Diverse Natura 2000-gebieden hebben habitats welke gevoelig zijn voor verzuring. Daarom moet bij nieuwe plannen naast andere eventuele directe gevolgen ook worden bekeken of de plannen leiden tot toename van de stikstofdepositie (externe werking).

Stikstof is één van de aspecten waarop een project of plan (zoals een afwijking omgevingsplan) moet worden getoetst. Complicerende factor hierbij is dat stikstof tot op grote(re) afstand van de bron neerslaat. Daarbij zijn er in Nederland momenteel 118 Natura 2000-gebieden met overbelaste stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van (dier)soorten.

Voor projecten betekent dit dat moet worden beoordeeld of een omgevingsvergunning is vereist. Gedeputeerde staten (en in een aantal gevallen het Rijk) zijn het bevoegde gezag voor deze vergunning. De Omgevingswet geeft regels over een stikstofregistratiesysteem voor woningbouwprojecten en enkele rijkswegen. Dat systeem houdt bij hoeveel ruimte er aan stikstofdepositie is voor (nieuwe) projecten zonder dat Natura 2000-gebieden daaronder lijden. De uitwisseling en/of toedeling van stikstofruimte loopt via Aerius Register. Dit is alleen beschikbaar voor het bevoegd gezag.

Stikstofregistratie

Per 1 juli 2021 is de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering en ook het bijbehorende Besluit van kracht geworden. De regelt de structurele stikstofaanpak door de volgende onderdelen op te nemen in het stelsel van de Omgevingswet:

- resultaatsverplichtende omgevingswaarden voor de stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (in 2030 moet minimaal 50% en in 2035 minimaal 74% van de voor stikstof gevoelige habitatsonder de kritische depositiewaarde (KDW) zitten).
- een verplicht Rijksprogramma stikstofreductie en natuurverbetering
- een systeem van monitoring en bijsturing

Onderdeel van deze wet was de vrijstelling voor bouw- sloop en eenmalige aanlegactiviteiten, in het kort de bouwvrijstelling. Door een uitspraak van de Raad van State van 2 november 2022 mag de bouwvrijstelling niet meer worden toegepast. Daardoor moet nu dus weer voor elke aanvraag ook in de aanlegfase worden bekeken of er mogelijk significant negatieve effecten kunnen optreden op beschermde gebieden.

In- en extern salderen

Bestaande en/of vergunde stikstof mag in sommige gevallen deels worden ingezet voor andere projecten. Dat kan door in- of extern salderen. Bij intern salderen wordt de bestaande stikstofemissie in het plangebied verdisconteerd met de nieuwe situatie. Bij extern salderen gaat dat met stikstof van buiten het plangebied. Provincies kunnen in beleidsregels vastleggen hoe hiermee wordt omgegaan.

Wijziging regels intern salderen

Op 18 december 2024 heeft de RvS besloten dat intern salderen niet meer in de voortoets mag worden gebruikt om te bepalen of een natuurvergunning nodig is. In de voortoets mag alleen nog worden gekeken naar de gevolgen van het project op zichzelf, zónder rekening te houden met de gevolgen van de oude situatie. Intern salderen is nu alleen toegestaan in de passende beoordeling om te bepalen of een vergunning kan worden verleend. Wat er op grond van een natuurvergunning aanwezig is of [redacted] mogen zijn, vormt de referentiesituatie. Soms is er geen natuurvergunning, maar wel een toestemming [redacted] grond van milieuregels. Ook daaraan kan een referentiesituatie worden ontleend. Hierbij geldt dat uitsluitend mag worden uitgegaan van de gevolgen van activiteiten die vergund en feitelijk aanwezig zijn. Structureel onbenutte ruimte in een milieutoestemming maakt geen deel meer uit van de referentiesituatie. Latente ruimte is dus bij een milieutoestemming uitgesloten.

Intern salderen blijft toegestaan bij de passende beoordeling. Provincies kunnen beleidsregels opstellen met voorwaarden waaraan een aanvraag moet voldoen. Hierbij speelt ook het additionaliteitsprincipe een belangrijke rol. Dit principe houdt in dat de inzet van de referentiesituatie niet tevens nodig mag zijn om natuur te behouden, te herstellen of verslechtering te voorkomen.De uitspraak heeft directe gevolgen voor lopende en toekomstige vergunningprocedures. De strengere voorwaarden maken intern salderen vrijwel gelijk aan extern salderen. Voor bedrijven die tussen 1 januari 2020 en 1 januari 2025 zonder vergunning intern saldeerden, geldt een overgangsperiode tot 2030. Gedurende deze periode kunnen zij alsnog een vergunning aanvragen of hun activiteiten aanpassen.

Provinciale natuurbescherming

Naast toetsing op Natura 2000 gebied vindt separaat een toetsing plaats op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zoals bijv. in Utrecht, Overijssel en Noord-Holland. De provincies kunnen gebieden aanwijzen en een aantal criteria opgesteld waaraan wordt getoetst of een plan invloed heeft op de wezenlijke waarden en kenmerken van die gebieden.

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Bkl (o.a. art. 7.8 Bkl). Provincies werken dat uit in de provinciale omgevingsverordeningen. De basis hiervoor is opgenomen in het Bkl. Per gebied worden de wezenlijke kenmerken en waarden bepaald. In de omgevingsverordening legt de provincie vervolgens vast hoe ze omgaan met de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van deze wezenlijke kenmerken en waarden, ingeval van ontwikkelingen in of nabij het NNN.

Hierover is in de instructieregels van het Bkl opgenomen dat:

“De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.”

Daarnaast hebben veel provincies extra gebieden aangewezen (Utrecht de Groene Contour (GC)). Dat zijn gebieden met andere functies dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met de natuur van het Natuurnetwerk Nederland en daar functioneel mee samenhangen. Het beleid in die gebieden is gericht op versterking van die samenhang.

Beschermde houtopstanden

Ter bescherming van bos, natuur en landschap is in de Ow ook bescherming opgenomen voor houtopstanden. Dat is breder dan alleen bos en omvat ook bijv. hakhout, griend of struiken die aan bepaalde voorwaarden voldoen, zoals beschreven in afd. 11.3 Bal. Buiten de kom gaat het dan om houtopstanden vanaf 10 are (100 m2) of een rijbeplanting van meer dan 20 bomen. Er is een aantal uitzonderingen zoals houtopstanden binnen de bebouwingscontour zoals in het Omgevingsplan is opgenomen, in erven of tuinen, fruitbomen, kweekgoed e.d. (zie voor de lijst art. 11.111 lid 2 Bal).

Het is verboden een houtopstand of één of meer bomen uit een rij van 21 of meer geheel of gedeeltelijk te vellen zonder dit ten minste vier weken maar niet eerder dan een jaar voor het begin daarvan te melden. Dat geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout (art. 11.127 Bal). Bevoegd gezag zijn meestal Gedeputeerde Staten van de provincie. Afhankelijk van de aanvraag en het beleid kan het zijn dat er een herplantplicht wordt opgelegd.

Specifieke zorgplicht houtopstanden

In het Besluit algemene leefomgeving (Bal) is ook een specifieke zorgplicht opgenomen voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Iedereen die een activiteit uitvoert waarbij een beschermde houtopstand wordt geveld en grond wordt herbeplant, moet nadelige gevolgen voor de natuurbescherming, het bosareaal en landschappelijke waarden zoveel mogelijk voorkomen. Als dat niet mogelijk is moeten de gevolgen redelijkerwijs worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Soortenbescherming

De soortenbescherming onder de Ow is enigszins versnipperd in de regelgeving terecht gekomen en staat deels in de Ow zelf (bijv. art. 2.18, lid 1g, art. 2.31a en art. 2.46 Ow) en deels in de besluiten (bijv. Bkl H3: bescherming habitats en soorten) en de in de Or (bijv. H4.7: vergunningvrije activiteiten, H7.2.8a e.v.: natuuractiviteiten). Er wordt onderscheid gemaakt tussen passieve en actieve soortenbescherming.

Actieve soortenbescherming is bijv. het opstellen en publiceren van de Rode Lijsten door het Rijk, op basis van art. 2.19 lid 5 Ow. Het Rijk is ook verantwoordelijk voor instructieregels voor behoud of herstel van de staat van instandhouding van planten, dieren, biotopen en beschermde habitats. Jaarlijks rapporteert het PBL over de ontwikkelingen van milieu en natuur. De provincies moeten beheer- en/of herstelplannen maken voor de Natura 2000-gebieden in hun werkgebied. Dat kan betrekking hebben op zowel habitats als op soorten (art. 3.57 Bkl). Het gaat dan om o.a. soorten van de vogelrichtlijn, de habitatrichtlijn en Rode Lijst soorten.

De passieve soortenbescherming is geregeld via flora- en fauna-activiteiten:

Flora- en fauna-activiteit: activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Het gaat dus alleen om soorten die van nature in Nederland voorkomen. Voor de soortenbescherming zijn er drie beschermingsregimes, te weten de soorten genoemd in de Vogelrichtlijn (Art. 11.37 Bal), de Habitatrichtlijn (Art. 11.46 Bal) en de andere soorten (Art. 11.54 Bal) als genoemd in bijlage IX bij het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn is van toepassing op alle in het wild levende vogelsoorten. Voor de in bijlage I genoemde soorten zijn speciale beschermingszones aangewezen. Dat geldt ook voor de in Bijlage II van de Habitatrichtlijn opgenomen soorten.

Er is strikte bescherming geregeld voor de volgende soorten:

- In het wild levende dieren en planten van bijlage IVa resp. IVb bij de Habitatrichtlijn, of;
- In het wild levende planten en dieren van bijlage I resp. II en III bij het verdrag van Bern, of;
- In het wild levende dieren van bijlage I bij het verdrag van Bonn, of;
- De eieren, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van hierboven bedoelde dieren.

Tot slot is er nog een nationale lijst met overige soorten. Deze is opgenomen in bijlage IX bij het Bal. De afzonderlijke lijsten zijn te raadplegen op de site van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (https://minez.nederlandsesoorten.nl/soorten)

Het is mogelijk dat een bepaalde soort vermeld staat op meer dan één lijst. In dat geval geldt voor die soort de meest vergaande bescherming.

Bij een vergunningaanvraag FF-activiteit gelden beoordelingsregels, zoals opgenomen in het Bkl art. 8.74j (vogels), 8.74k (habitatrichtlijn) en 8.74L (andere soorten). Het aanleveren van een natuurwaardenonder- zoek is een vereiste (7.2.8a.2 Or - art. 7.197j - 7.197u).

Het verlenen van een omgevingsvergunning mag alleen als:

- de activiteit nodig is vanwege bepaalde belangen
- geen andere bevredigende oplossing mogelijk is
- de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert

Toelichting: Geen andere bevredigende oplossing

Het verlenen van een omgevingsvergunning mag alleen als er geen andere bevredigende oplossing is voor een probleem dan het verrichten van de activiteit. Dat komt erop neer dat van alle mogelijke oplossingen de aangevraagde activiteit de beste bescherming van de soort verzekert. Het is dus nodig om alternatieven te onderzoeken en met objectieve en controleerbare gegevens te onderbouwen waarom zo'n alternatief niet de beste oplossing is voor het beschermen van de soort. Die gegevens kunnen bijvoorbeeld wetenschappelijke en technische feiten zijn.

Het kan betekenen dat de aangevraagde activiteit hogere kosten met zich meebrengt voor de aanvrager of het uitvoeren ervan langer duurt dan een alternatief.

Toelichting: Activiteit is nodig vanwege bepaalde belangen

De activiteit moet nodig zijn vanwege één van de volgende redenen. Voor vogels zijn dat:

a. in het belang van volksgezondheid of openbare veiligheid

b. in het belang van veiligheid van het luchtverkeer

c. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of water. Onder ‘be langrijke’ valt geen schade van kleine omvang. Ook niet de schade die tot het normale bedrijfsrisico behoort

d. ter bescherming van flora en fauna. Het gaat om de bescherming van met name kwetsbare, zeld-zame, bedreigde of inheemse soorten en natuurlijke habitats. Maar het kan ook om andere soorten en habitats gaan

e. voor onderzoek, onderwijs, soorten uitzetten of herintroductie. Ook de teelt die daarmee samen hangt valt eronder

f. om het vangen, onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden mogelijk te maken. Het gaat om strikt gecontroleerde omstandigheden en selectieve wijze waarop het vangen, onder zich hebben en verstandig gebruik moet gebeuren. Wat een ‘kleine hoeveelheid’ is hangt af van het populatieniveau van een soort en zijn staat van instandhouding. Van een ‘kleine hoeveelheid’ is geen sprake als het risico bestaat dat de activiteit een significant negatief effect heeft op de populatie van de soort. Het kan om een effect op de kwaliteit of de kwantiteit gaan

De wettelijke belangen voor soorten uit de habitatrichtlijn zijn:

1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;

2°. voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;

3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of

5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de andere soorten zijn de wettelijke belangen hetzelfde als bij de habitatrichtlijn, aangevuld met:

6°. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

7°. voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;

8°. voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

9°. voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

10°. in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

11°. in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

12°. in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of

13°. in het algemeen belang;

Als door ingrepen, zoals sloop, verbouw of nieuwbouw verbodsbepalingen voor beschermde soorten worden overtreden dan is een omgevingsvergunning FF-activiteit nodig. Het bevoegd gezag is meestal de provincie. Soms is een vergunning niet nodig indien aantoonbaar wordt gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode. Bij de aanvraag omgevingsvergunning is een onderzoek nodig waarin getoetst wordt op een aantal criteria:

- hoe zorgt initiatiefnemer ervoor dat schade aan beschermde soorten of verblijfplaatsen wordt beperkt
- welke mitigerende (verzachtende) en compenserende maatregelen zijn nodig
- welke alternatieven zijn onderzocht
- aan welk wettelijk belang wordt voldaan
- komt de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar.

Voorafgaand aan het vaststellen van een plan moet in het geval van schadelijke handelingen of effecten zijn beoordeeld of er zicht is op het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. Als aantoonbaar zicht is op het verkrijgen daarvan, dan mag het plan worden vastgesteld.

Rode lijst soorten

Onder de Ow moet ook worden gekeken naar de Rode Lijst soorten. Dit zijn lijsten van soorten die uit Nederland dreigen te verdwijnen en/of een dalende trend laten zien. Het ministerie van EZ stelt de lijsten regelmatig vast. Momenteel zijn er 18 Rode Lijsten. Deze lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen op. Bijlage IX van de Ow, zoals de soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn. Maar voor de Rode Lijst soorten die niet specifiek zijn beschermd geldt wel een specifieke zorgplicht. De mate van bedreiging varieert van gevoelig, kwetsbaar, bedreigd, ernstig bedreigd tot verdwenen uit Nederland. Bij de mogelijke gevolgen voor Rode Lijst soorten speelt de mate van bedreiging mee en ook de lokale staat van instandhouding. Onder de zorgplicht valt dat negatieve effecten zoveel mogelijk moeten worden voorkomen.

Algemene en specifieke zorgplicht

Op basis van art. 1.6 en 1.7 Ow geldt een algemene zorgplicht voor iedereen die activiteiten uitvoert met gevolgen voor de fysieke leefomgeving (waaronder de natuur). Als er redelijkerwijs een vermoeden is dat een voorgenomen activiteit nadelige gevolgen heeft voor de fysieke leefomgeving, dan is diegene verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd, om die gevolgen te voorkomen. De algemene zorgplicht geldt voor zowel beschermde als niet-beschermde natuur.

Voor de natuur zijn er ook specifieke zorgplichten. Deze gaan voor op de algemene zorgplicht (art. 1.8 Ow). Bijvoorbeeld voor Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal), in het wild levende planten en dieren (art. 11.27 en 11.28 Bal) en voor houtopstanden (art. 11.116 Bal). Dit komt grofweg overeen met de algemenezorgplicht uit de Wnb. De zorgplicht geldt overigens naast de houtopstanden ook voor beschermde landschappen.

In de provinciale verordeningen kunnen provincies maatwerkvoorschriften opnemen ter concretisering van de zorgplicht (bijv. onderzoek naar weidevogels).

De zorgplicht is in principe ook strafrechtelijke handhaafbaar.

Voor flora- en fauna-activiteiten is aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende:

• Vogelrichtlijn-soorten zoals genoemd in bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl;

• Habitatrichtlijn-soorten als opgenomen in bijlage II, IV en V Hrl;

• nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal);

• dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten;

• voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

Het kan zijn dat soorten bedreigd zijn maar niet op een rode lijst staan. Daar geldt de zorgplicht ook voor. Provincies kunnen regels opnemen voor soorten die in de provincie extra bescherming nodig hebben. De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten en de directe leefomgeving. Het maakt daarbij niet uit of er andere regels van toepassing zijn.

Bronnen:

- www.wetten.nl

- www.rijksoverheid.nl

- www.natuurbeheer.nu

- www.natura2000.nl

- www.iplo.nl

- www.rvo.nl

- http://www.nederlandsesoorten.nl/

- www.Bij12.nl

Bijlage 3: Overzicht gebruikte databronnen en Literatuur

- www.omgevingswet.nl
- NDFF – Nationale Databank Flora en Fauna
- FLORON, Verspreidingsatlas Nederlandse flora
- SOVON Vogelonderzoek Nederland
- Broekhuizen et al. (2016) *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*
- Limpens et al. (2017) *Vleermuisprotocol*
- Gedragscode Soortenbescherming gemeenten 2025
- Provinciale vrijstellingsbesluiten
- BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleemuis
- BIJ12 kennisdocument Laatvlieger
- BIJ12 kennisdocument Huismus
- BIJ12 kennisdocument kleine marterachtige
- Vleermuisprotocol (2017) – voor toetsing van verblijfplaatsen en vliegfuncties;
- www.natura2000.nl

Bijlage 4: fotorapportage omgeving plangebied

Stadsnatuur Expert

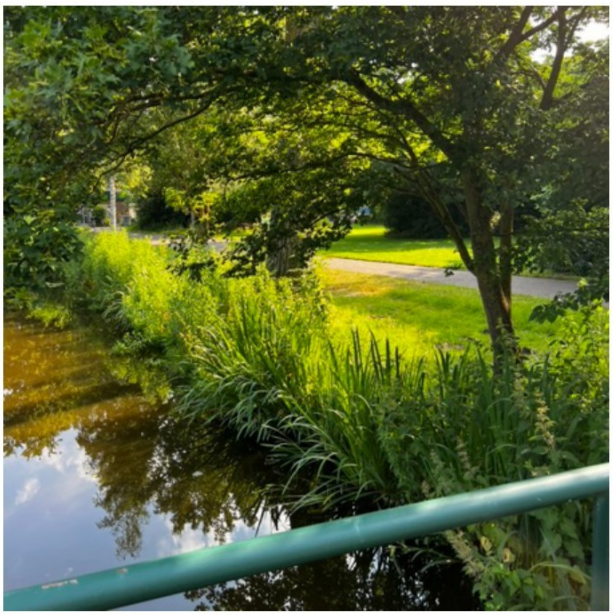

suez
restafval

Bijlage 5: Vrijstelling provincie Noord-Holland

Overzicht vergunningsvrije gevallen soorten ikv beheer, onderhoud en RO per bevoegd gezag

Op basis van door PS vastgestelde provinciale Omgevingsverordeningen en Or d.d. 6 maart 2026

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Fryslân	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie LVVN (art. 4.31 Or)
	Zoogdieren													
Aardmuis	*Microtus agrestis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bosmuis*	*Apodemus sylvaticus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bunzing	*Mustela putorius*						√						√	√
Dwergmuis	*Micromys minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Egel	*Erinaceus europaeus*	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√
Eekhoorn	***Sciurus vulgaris***						√1							
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Haas	*Lepus europeus*	√	√	√	√		√	√	√	√			√	√
Hermelijn	*Mustela erminea*						√						√	√
Huisspitsmuis*	*Crocidura russula*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√			√	√
Molmuis	*Arvicola scherman*						√							
Ondergrondse woelmuis	*Pitymys subterraneus*	√	√		√	√	√	√	√		√	√		√
Ree	*Capreolus capreolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Rosse woelmuis	*Clethrionomys glareolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Steenmarter	***Martes foina***			√			√2							
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√
Veldmuis*	*Microtus arvalis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Vos	*Vulpes vulpes*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Wezel	*Mustela nivalis*					√	√						√	√
Wild zwijn	***Sus scrofa***							√						
Woelrat	*Arvicola terrestris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
	Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker	*Rana temporaria*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Gewone pad	*Bufo bufo*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Hazelworm	***Anguis fragilis***						√3							
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Levendbarende hagedis	***Zootoca vivipara***						√4							
Meerkikker	*Pelophylax ridibundus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	*Pelophylax klepton esculentus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
wettelijke belangen:														
8.74l, lid 1, b, 6° Bkl	ikv RO en gebruik van gebieden	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
8.74l, lid 1, b, 9° Bkl	voorkomen onnodig lijden										√			
8.74l, lid 1, b, 10° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud landbouw of bosbouw	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√	√
8.74l, lid 1, b, 11° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud overig	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
8.74l, lid 1, b, 12° Bkl	ikv bestendig beheer of onderhoud landsch kwaliteiten bepaald gebied	√	√	√	√		√	√		√	√	√	√	
(geldt alleen voor vrijgestelde amfibieën) ikv bescherming wilde flora, fauna & habitats, en onderzoek & onderwijs (8.74l, lid 1, b, 1° en 4° Bkl)										√				
schadelijke handelingen:														
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	doden	√**		√**		√**					√**	√	√	√
art. 11.54, lid 1, onder a Bal	vangen	√**	√	√**	√**	√**	√**	√	√	√**	√	√	√	√
art. 11.54, lid 1, onder b Bal	beschadigen of vernielen vaste voortplantings- of rustplaatsen	√	√	√**	√	√	√	√	√	√**	√	√	√	√

Lijst beschermde soorten Omgevingswet

Stadsnatuur Expert

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Conform Minsterie van LVVN en provincies Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland en Utrecht. Voor Drenthe, Flevoland, Fryslân, Gelderland, Groningen, Limburg en Overijssel, zie volgende pagina's.

Vogels jaarrond beschermde nesten

soort	*categorie*
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

Vogels met jaarrond beschermde nesten als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen

soort	*categorie*
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Brilduiker	5
Draaihals	5
Eidereend	5
Ekster	5
Gekraagde roodstaart	5
Glanskop	5
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Hop	5
Huiszwaluw	5
IJsvogel	5
Kleine bonte specht	5
Kleine vliegenvanger	5
Koolmees	5
Kortsnavelboomkruiper	5
Oeverzwaluw	5
Pimpelmees	5
Raaf	5
Ruigpootuil	5
Spreeuw	5
Tapuit	5
Torenvalk	5
Zeearend	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5
Zwarte specht	5

uitleg:

categorie 1:	Jaarrond gebruikte nesten (steenuil)
categorie 2:	Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing
categorie 3:	Zeer honkvaste broeders of afhankelijk bebouwing (geen kolonie)
categorie 4:	Vogels die ieder jaar terugkeren naar specifiek nest
categorie 5:	Honkvaste broeders, maar voldoende flexibel

Stadsnatuur Expert